

Behandeling asielaanvragen Tsjetsjenië

IND-werkinstructie nr. 238

*Aan: Directeur Uitvoering;
Regiodirecteuren IND; Hoofd APV;
c.c.: Hoofd DVB; Landsadvocaat;
ACV; Ministerie van Buitenlandse
Zaken/DPC*

Van: Hoofddirecteur IND

Datum: 5 januari 2001

*Vindplaats: EDS Raadplegen, tref-
woord Tsjetsjenië, objecttype
'Werkinstructie'*

*Onderwerp: Behandeling van asielaan-
vragen van vreemdelingen uit de
Russische Federatie, deelrepubliek
Tsjetsjenië*

1. Inleiding

*1.1 Achtergrond, geldigheid en ver-
houding tot bestaande werkinstructies*
Op 29 juni 2000 heeft de Minister
van Buitenlandse Zaken een ambtsber-
icht uitgebracht over de situatie in
de noordelijke Kaukasus (EDS object
id. 969001).

Naar aanleiding hiervan heb ik de
volgende instructie vastgesteld.

1.2 Algemene uitgangspunten

In deze werkinstructie worden indica-
ties gegeven voor het verlenen van
een A-status dan wel een vergunning
tot verblijf om klemmende redenen
van humanitaire aard. Deze indicaties
zijn géén criteria: het enkel behoren
tot de desbetreffende categorie impli-
ceert niet dat per definitie statusverle-
ning moet plaatsvinden.

De beoordeling of betrokkene in
aanmerking komt voor een A-status
of een vergunning tot verblijf vindt
plaats ná vaststelling of de verklarin-
gen geloofwaardig zijn. Bij de vast-
stelling van de geloofwaardigheid van
de verklaringen speelt ook het toere-
kenbaar ontbreken van documenten
een rol.

TBV 1999/3 is van toepassing op
asielaanvragen met datum F vanaf 1
februari 1999 (op die datum trad de
Wet Ongedocumenteerden in wer-
king).

IND-Werkinstructie nr. 179
(‘Bewijslast (ongedocumenteerde)

asielzoeker inzake vaststelling reisrou-
te’) is van toepassing op asielaanvra-
gen met datum F vóór 1 februari
1999.

Vervolgens dient de zwaarwegend-
heid van de gevreesde/te vrezende
gebeurtenissen bij de beoordeling of
tot statusverlening wordt overgegaan
te worden betrokken. Bij een beroep
op vluchtelingenschap geldt in het bij-
zonder dat degenen van wie vervol-
ging wordt gevreesd op de hoogte
moeten zijn of kunnen geraken van
de omstandigheden waarop de asiel-
zoeker zich beroept. Bij de beoordeling van de vraag of de
asielzoeker hier te lande als vluchte-
ling dient te worden toegelaten dan
wel in aanmerking komt voor verle-
ning van een vtv-humanitair dient de
asielzoeker het tijdsverloop dat is
gelegen tussen de gebeurtenissen die
aanleiding vormden om het land van
herkomst te verlaten en het moment
van het daadwerkelijk vertrek te ver-
klaren.

Tenslotte biedt IND-Werkinstructie
nr. 148 (‘Vrouwen in de asielprocedu-
re’) aanknopingspunten voor een gen-
derinclusieve beoordeling van het
relaas.

Alle aanvragen dienen te worden
bezien op de contra-indicaties
genoemd in IND-Werkinstructies nrs.
163 (‘Toepassing art. 1F
Vluchtelingenverdrag’) en 164
(‘Contra-indicaties in asielzaken’).

2. Beoordeling van asielaanvragen van vreemdelingen afkomstig uit de Russische Federatie, deelrepubliek Tsjetsjenië.

2.1 Groeperingen die verhoogde aan- dacht vragen

2.1.1 Personen afkomstig uit de deel- republiek Tsjetsjenië

Hoewel de politieke en mensenrech-
tensituatie in de deelrepubliek
Tsjetsjenië zorgwekkend is, is deze
situatie niet zodanig dat asielzoekers
uit deze deelrepubliek zonder meer
als vluchteling kunnen worden aange-
merkt.

Om voor toelating als vluchteling

in aanmerking te kunnen komen,
dient betrokkene aannemelijk te
maken, dat met betrekking tot hem
persoonlijk feiten en omstandigheden
bestaan op grond waarvan vrees voor
vervolging in vluchtelingrechtelijke
zin gerechtvaardigd is. Een beroep op
de algemene situatie in Tsjetsjenië is
derhalve niet voldoende om voor
vluchtelingenschap in aanmerking te
komen.

2.1.2 Dienstplichtigen en deserteurs

Het normale beleid is van toepassing.

Blijkens het ambtsbericht vallen
dienstweigeraars en deserteurs uit het
leger van de Russische Federatie ook
ten tijde van het huidige conflict
onder de normale wetgeving van de
Russische Federatie. De strafmaten
voor dienstweigering en desertie,
zoals vermeld in het ambtsbericht van
31 januari 2000 (EDS object id.
950581, paragraaf 4.7.1 ab) zijn niet
als onevenredig zwaar aan te merken.
In dit verband wordt tevens verwezen
naar een uitspraak van de
Rechtseenheidskamer van 12 april
1995 (Antikian, EDS object id
368610).

2.2 Bijzondere aandachtspunten

In deze subparagraaf wordt ingegaan
op meer algemene omstandigheden
die van belang (kunnen) zijn bij de
beoordeling of de asielzoeker in aan-
merking komt voor een A-status of
vergunning tot verblijf.

2.2.1 Verblijfsrechtelijke positie elders in de Russische Federatie

Zoals in paragraaf 4.1 staat aangege-
ven, geldt voor asielzoekers afkomstig
uit de deelrepubliek Tsjetsjenië, die
niet in het bezit zijn van een propiska
voor elders in de Russische Federatie
een uitstel-van-vertrekbeleid. Dit
betekent dat ook aan asielzoekers die
eerder elders in de Russische
Federatie hebben verbleven, maar die
het niet gelukt is om een propiska te
bemachtigen, uitstel van vertrek dient
te worden verleend.

Met betrekking tot die vreemdelin-
gen die Tsjetsjenië reeds langere tijd
hebben verlaten (bijvoorbeeld in ver-

band met het vorige conflict in Tsjetsjenië 1994-1996) en sindsdien elders in de Russische Federatie hebben verbleven, dient goed te worden doorgevraagd naar de verblijfsrechtelijke positie van de vreemdeling aldaar. Gelet op het feit dat het praktisch niet goed mogelijk is om langdurig zonder propiska (dus 'illegaal') in de Russische Federatie te verblijven, zonder deel te nemen aan het maatschappelijk leven, is het niet aannemelijk te achten dat de betrokken vreemdeling zonder verblijfstitel langdurig (elders) in de Russische Federatie heeft verbleven. Hierbij dient de telefoonnotitie van 19 november 1999 (EDS object id. 944879) over de mogelijkheden tot (illegaal) verblijf in de Russische Federatie in aanmerking te worden genomen.

Hetgeen is vermeld in bovenstaande telefoonnotitie is niet van toepassing op die vreemdelingen die naar aanleiding van het laatste conflict (vanaf augustus 1999) Tsjetsjenië zijn ontvlucht. Uit bovengenoemd ambtsbericht komt immers naar voren dat zij veelal zijn opgevangen en in voorkomende gevallen zijn geregistreerd door de FMS.

Indien er sprake is van eerder (illegaal) verblijf elders in de Russische Federatie is het aan betrokkene om aannemelijk te maken dat serieuze pogingen zijn ondernomen om zich te laten registreren dan wel dat er sprake is van een acute vluchtsituatie met betrekking tot de plaats of het gebied waar hij verbleven heeft buiten Tsjetsjenië.

Betrokkene dient zijn verklaringen, dat hij geen propiska heeft kunnen bemachtigen gedurende zijn verblijf elders in de Russische Federatie zoveel mogelijk met documenten te onderbouwen.

Het bovenstaande kan alleen dan niet (subsidiar) worden tegengeworpen indien betrokkene aannemelijk heeft gemaakt dat hij, ondanks serieuze pogingen daartoe, geen legale verblijfspositie of tijdelijke bescherming in de Russische Federatie heeft kunnen verkrijgen.

2.2.2 Wet ongedocumenteerden

Gezien hetgeen is gesteld in bovengenoemde telefoonnotitie van 19 november 1999 kan van betrokkene verwacht worden dat hij documenten overlegt die zijn verblijf in de

Russische Federatie onderbouwen. Het toerekenbaar ontbreken van documenten kan in dit verband leiden tot kennelijke ongegrondverklaring van de asielaanvraag op grond van artikel 15c lid 1 onder f Vw.

2.2.3 Traumatabeleid

IND-Werkinstructie nr. 31 is van toepassing.

3. Procedurele aspecten

3.1 Algemeen

Bij de beoordeling van de aanvraag dient naast de gestelde etnische afkomst (etnische Tsjetsjenen) ook onderzocht te worden of betrokkene ook daadwerkelijk uit Tsjetsjenië afkomstig is (bijv. m.b.t. etnische Russen). Ook de verzamelde gegevens m.b.t. het vluchtrelaas dienen op geloofwaardigheid te worden getoetst. Voor de verificatie van deze gegevens is de informatie die EDS biedt van belang.

3.2 Taalanalyse

Als op basis van beschikbare informatie twijfel omtrent de herkomst bestaat, maar de herkomstcheck geen uitsluitsel heeft gegeven, kan het instrument van de taalanalyse worden gebruikt. Dit geldt ook als later in de procedure twijfel omtrent de herkomst ontstaat. De taalanalyse kan dienen als een instrument voor zowel bepaling als verificatie van de herkomst.

Voor meer informatie over de toepassing van het instrument taalanalyse wordt verwezen naar werkinstructie nr. 227

3.3 Onderzoek bij het ministerie van Buitenlandse Zaken

Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft aangegeven in beginsel onderzoek in de gehele Russische Federatie te kunnen verrichten, met uitzondering van de deelrepubliek Tsjetsjenië. Voor nadere informatie over de hiertoe voor te leggen vragen aan de landendesk Europa van de Gemeenschappelijke Kennisgroep (GKG) en/of het ministerie van Buitenlandse Zaken wordt verwezen naar werkinstructie 221.

3.4 Onderzoek naar documenten

Onderzoek naar de echtheid van documenten kan worden uitgevoerd

door Bureau Documenten Zwolle. Dit geldt voor alle brondocumenten.

U wordt met nadruk verzocht om (geboorte)akten met etnische vermelding 'Tsjetsjeens' voor technisch onderzoek aan te bieden aan bureau Documenten IND te Zwolle.

Tevens heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken aangegeven onderzoek te kunnen verrichten naar documenten (zie par. 3.3).

3.5 Het stellen van vragen aan de Directie Beleid

Voor het stellen van informatievragen is IND-Werkinstructie nr. 221 ('Vragen stellen aan de Directie Beleid van het hoofdkantoor') van toepassing.

Vragen over de Russische Federatie en/of Tsjetsjenië kunnen conform hetgeen gesteld is in wi 221 aan de Gemeenschappelijke Kennisgroep (GKG) worden voorgelegd.

3.6 Rechterlijke procedures

Indien de vreemdeling beroep instelt tegen de beschikking in bezwaar, is de zogenoemde 'Zwolse methode' IND-werkinstructie nr. 88 van toepassing.

4. Terugkeer en verwijdering

4.1 Vvtv-beleid / uitstel-van-vertrekbeleid

Voor asielzoekers afkomstig uit de deelrepubliek Tsjetsjenië, die niet in het bezit zijn van een propiska voor elders in de Russische Federatie geldt een uitstel-van-vertrekbeleid. Dit is in de brief van 3 april jl. aan de Tweede Kamer bekendgemaakt (EDS object id. 953245).

4.2 Praktische aspecten terugkeer

Naar de Russische Federatie kan worden teruggekeerd.

4.3 Uitzettingsbeleid

Er zijn geen beperkingen ten aanzien van de uitzetting voor asielzoekers afkomstig uit Tsjetsjenië die in het bezit zijn van een propiska voor elders in de Russische Federatie.